

Pokostas medienos impregnavimo „Leinölfirnis“

Bendra informacija

Aliejinių dažų gamybos pagrindinė žaliava – linų sėmenų šalto spaudimo aliejus, kurio išėiga siekia iki 90 %. Aliejus džiūsta veikiamas oro deguonies. Medieną padengta grynu aliejumi išdžiūsta per keletą dienų. Į linų sėmenų aliejų dedami specialūs lakų ir dažų džiūvimą greitinantys katalizatoriai (sikatyvai). Linų sėmenų aliejus, papildytas sikatyvais, vadinamas pokostu.

Vartojimas

Pokostas vartojamas medinių paviršių apsaugai patalpuje viduje, ypač dažant baldus, duris, apkaltus sienų paviršius, sijas ir pan., o taip pat dirbant su natūraliais akmenimis ir kamščiu. Jis yra vienas iš grunto komponentų [pokostas ir skiediklis Balsamterpentinöl (Art. Nr. 447) sumaišomi santykiu 1:1]. Pokosto ir kreidos mišinys galima naudoti langų glaisto gamyboje.

Savybės

- pokostas saugo nuo drėgmės, oro ir nešvarumų;
- labai gerai įsigeria;
- išryškina medienos tekstūrą;
- šviesiai medienai suteikia šiltą atspalvį;
- nesutrūkinėja;
- galima užtaisyti atskirus pažeistus plotus, neperdažant viso paviršiaus;
- ekonomiškas.

Sudėtis

Linų sėmenų aliejus, džiovinančios medžiagos be švino (kobalto ir cirkonio junginiai).

Naudojimas

Dengiamas paviršius privalo būti nedažytas, sausas, švarus, neriebaluotas ir turėti sugeriančią savybę. Darbai galimi, esant temperatūrai ne žemesnei kaip 10°C. Siūloma nedideliame plote atlikti medienos spalvos galimo pokyčio įvertinimo bandymą. Gerai sugeriančius paviršius (senas sijas, baldus ir pan.) galima gruntuoti skiestu pokostu (žr. „Skieštas pokostas“). Neskieštas pokostas dengiamas teptuku lygiu plonu sluoksniu. Dengiant būtina vengti nubėgimų, kuriuos galima šalinti po 30 minučių, šluostant švaria, plaušų nepaliekančia, šluoste iki tolygaus atspalvio susidarymo. *Grunto perteklius (nubėgimai) paviršiuje išsiskiria drėgnomis blizgančiomis vietomis ir klanais. Nepašalinti jie ilgai neišdžiūsta, lieka lipnūs ir turi kitą atspalvį. Šias vietas negalima uždažyti, o būtina nuskusti arba pašalinti, nuvalant švelniu 5 % sodos šarmu (Art. 992), ir padengti naujai.*

Įspėjimas. **Negalima dengti medienos storu sluoksniu, nes pokostas įsigirdamas į medieną užpildo jos poras.**

Priežiūra

Nežymūs nešvarumai nuo pokostu ir mastika padengtų paviršių nuvalomi tik šiltu vandeniu be papildomų valiklių. Negalima naudoti karšto vandens ir jokių riebalus nuvalančių priemonių. Didesniems nešvarumams šalinti siūloma naudoti alyvuogių muilą Marseiller Seife (Art. Nr. 420). Pokostu padengtų paviršių bendrajai priežiūrai, kaip priedą į vandenį skirtą šluostėms, siūloma naudoti emulsiją Carnaubawachs Emulsion (Art. 420). Labai nešvarius ir šilko blizgesį praradusius paviršius reikia valyti minkšta kempine be muilo. Didelius paviršius siūloma valyti švelniu 2,5 % sodos šarmu (Art. 992). Po suminėtu paskutinių abiejų valymo būdų paviršiai atnaujinami, juos padengiant pokostu. Nepašalintos nuo dengiamo paviršiaus metalo drožlės gali pakeisti jo spalvą.

Džiūvimo laikas

Pakartotinai dažyti galima maždaug po 24 val., esant 20°C temperatūrai ir 65 % oro drėgnumui. Dėl didelio oro

drėgnumo, žemos temperatūros, didelio tanino (augalinių rauginių medžiagų) kiekio medienoje (pvz., ažuolo, ir kt.) ir panaudoto per didelio pokosto kiekio gali žymiai prailgėti džiūvimo laikas. Pilnai pokostas išdžiūsta per 4 savaitių laikotarpį, kurio metu padengtą paviršių reikalinga ypač prižiūrėti ir saugoti.

Suvartojimas

Priklausomai nuo dengiamo paviršiaus įsigėrimo savybių suvartojama 1 sluoksniui apie 0,05–0,10 l / m².

Pakuotės

Art. Nr. 410	1 l
Art. Nr. 411	2,5 l
Art. Nr. 412	5 l
Art. Nr. 413	10 l
Art. Nr. 414	20 l

Laikymas

Vėsioje (>0°C), sausoje vietoje ir sandarioje pakuotėje laikomas pokostas gali būti patvarus keletą metų. Po naudojimo likusį pokostą, siekiant išvengti plėvelės atsiradimo, reikia perpilti į mažesnį indą, paliekant minimalią erdvę orui. Atsiradusią plėvelę galima pašalinti filtruojant (pvz., per tinklėlį arba nailoninę kojįnę). Per ilgesnį (virš 2 m.) laikotarpį pokoste esantys sikatyvai palaipsniui praranda efektyvumą. Tai reiškia, kad ilgėja pokosto džiūvimo laikas. Buvusias savybes galima atstatyti, pridėdam į 1,0 l senojo pokosto 25 ml sikatyvo (Art. Nr. 435). Papildant pokostą sikatyvu jį būtina intensyviai maišyti. Naudoti po 24 val.

Įrankių valymas

Įrankius valyti reikia tuoj pat po darbo, naudojant skiediklį Balsamterpentinöl (Art. Nr. 447) arba šiltą alyvuogių muilo šarmą (Marseiller Seife, Art. Nr. 220).

Utilizacija

Skystus likučius į nuotekų sistemą nepilti, o saugoti uždarame inde vėlesniam naudojimui. Sausus likučius galima išmesti į buitinių atliekų konteinerį, o tuščią tarą priduoti į antrinių žaliavų surinkimo punktą. Laikykitės nustatytų lakų ir dažų atliekų utilizacijos taisyklių.

Žymėjimas

Specialaus žymėjimo nėra, pavojingų medžiagų taip pat nėra.

Darbo saugos nurodymai

Galimas šluosčių, suvilgytų greitai džiūstančių alyvų turinčiu tirpalu, **savaiminio įsiliepsnojimo pavojus!** Todėl būtina tokias šluostas išdžiovinti atvirame ore arba jas laikyti uždaroje ugniai atsparioje metalinėje talpoje. Užtamsintose patalpose natūralių aliejų paveikti paviršiai gali įgauti tamsiai geltoną atspalvį. Natūraliems aliejams džiūstant gali atsirasti specifinis kvapas, kuris po kelių dienų išnyksta. Galimi alergijos gamtinėms medžiagoms atvejai. Laikyti vaikams nepasiekiamoje vietoje.